

Informatienota voor de raad

Datum 11 maart 2021

Onderwerp	Startnotitie proces visie op gebruik van het water
Versienummer	V1.0

Portefeuillehouder M. Schuttenbeld

Informant M. Willems en S. Douwsma

Afdeling Ruimte en Economie

Telefoon 038 498 2969

Email M.Willems@zwolle.nl

Bijlagen

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

1. De acties die worden ondernomen op de korte en middellange termijn ten behoeve van een goede balans tussen beleefbaarheid en leefbaarheid.
2. Het voorgenomen proces om te komen tot een visie op waterbeleving op de langere termijn.

Datum 11 maart 2021

[Toelichting op het voorstel](#)

Inleiding

Zwolle wordt omzoomd door 3 rivieren, heeft prachtige stadsgrachten en is als Hanzestad ontstaan aan het water. Desondanks heeft de stad zich enkele decennia ontwikkeld “met de rug naar het water”. Aan het begin van dit millennium ontstond reeds de behoefte aan “meer ontwikkelingen met het gezicht naar het water”, “meer levendigheid op het water” en “het water meer kunnen beleven door bewoners en bezoekers”. In de watervisie uit 2011 is reeds benoemd dat Zwolle meer beleving van het water wil stimuleren en er is een “waterkansenkaart” ontwikkeld. Dit heeft in de periode 2010 tot 2014 onder andere geresulteerd in de komst van een beperkt aantal botenverhuurbedrijven en een rondvaartbedrijf. Ook grote waterveiligheidsprojecten als Ruimte voor de Rivier en Ruimte voor de Vecht, waarin Zwolle participeert, hebben als belangrijke neven doelstelling het beter kunnen beleven van het water.

De afgelopen jaren is er een trend te signaleren dat bewoners en bezoekers meer naar het water trekken. Dit krijgt een extra boost door corona en de warme zomers (klimaatverandering). En dan betreft het niet alleen het gebruik maken van verhuurbootjes, maar ook het recreatief gebruik zoals zwemmen en verblijven bij en langs het water.

Zwolle wil inwoners en bezoekers ook in de toekomst mogelijkheden bieden om het water van Zwolle te beleven. In de zomer van 2020 heeft zowel het (commerciële) gebruik, als het zwemmen en verblijven bij en langs het water op diverse plekken geleid tot klachten. De wens tot beleefbaarheid van het water in combinatie met de leefbaarheid van de stad vraagt enerzijds om meer regels voor met name botenverhuur en snelheidsbeperking op de korte termijn, en een brede visie op de waterbeleving voor de langere termijn. De acties om overlast te kunnen beperken vragen een sneller tempo dan waarbinnen het mogelijk is om een visie op waterbeleving te kunnen ontwikkelen.

Met deze informatienota wil het College de Raad informeren over de lopende en voorgenomen processen. De informatienota komt nu naar uw Raad omdat er gesprekken nodig waren over prioritering om de planning rond deze processen ook daadwerkelijk na te kunnen komen.

Kernboodschap

In deze notitie over de processen om te komen tot een goede balans tussen mooie waterbeleving en leefbaarheid wordt stilgestaan bij zowel de maatregelen die in het kader van bestrijden van overlast op korte termijn en middellange kunnen worden genomen, als op het traject om tot visievorming te komen op langere termijn.

Korte termijn

Er wordt reeds gewerkt aan de volgende maatregelen voor de korte termijn:

In de Algemene plaatselijk verordening, die dit voorjaar nog aan de raad zal worden aangeboden zijn enkele artikelen opgenomen om overlast tegen te gaan of te beperken. Zo wordt er voorzien in een snelheidsbeperking en in enkele artikelen om op te kunnen treden tegen zwemmen op plaatsen waar dit niet wenselijk is. Deze voorschriften zullen dan voor de zomer van 2021 in werking zijn. Vervolgens zal er extra inzet in de handhaving op worden gepleegd.

Datum 11 maart 2021

Middellange termijn

We willen op de langere termijn ook een vergunningplicht in de APV opnemen voor botenverhuurbedrijven. Dit is nu nog niet gedaan omdat dit zgn. schaarse vergunningen zijn en hiervoor eerst beleid moet worden uitgewerkt. Jurisprudentie leert dat bedrijven ook een overgangperiode moet worden gegund. We zullen daarom de botenverhuurbedrijven op korte termijn een aankondiging sturen van de planning rond het opzetten van een systeem voor schaarse vergunningen. In dit beleid kunnen kwaliteitseisen worden opgenomen en in de vergunningen voorschriften. Zo kunnen we in de toekomst bijvoorbeeld elektrische aandrijving als voorwaarde stellen. Dit kon niet op deze korte termijn en dat betekent dat dit gedurende de overgangstermijn niet kan worden afgedwongen. Dat neemt niet weg dat de gemeente in gesprek is met botenverhuurders om op basis van onderlinge samenwerking de overlast zoveel mogelijk te beperken.

Lang termijn: de ontwikkeling van de visie op waterbeleving:

Zoals aangegeven is te zien dat het water de afgelopen jaren in Zwolle steeds meer beleefd wordt. De schaal en de aantrekkelijkheid van de stad zorgen echter ook voor druk op de openbare ruimte. Met de visie op waterbeleving wordt beoogd te komen tot een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit rond het water met een zorgvuldige afweging van beleefbaarheid en leefbaarheid.

De ligging van Zwolle aan het water brengt kansen in waterbeleving met zich mee en door de maatregelen voor klimaatadaptatie ontstaan meekoppelkansen. De beoogde visievorming zal antwoord geven op de ambitie van Zwolle als het gaat om waterbeleving. De focus ligt daarbij op het centrumgebied en de hoofdwaterstructuur (verbindingen richting Zwarte Water, de Kolken en de (Nieuwe) Vecht en de IJssel). Om een gedragen afwegingskader te kunnen vormen voor toekomstige beslissingen in beleid en afgeleide maatregelen zal de visie met betrokken partners ontwikkeld worden.

Consequenties

De ligging van Zwolle biedt aanknopingspunten voor ambitie op het gebied van waterbeleving. Ambitie vraagt echter ook investering, waarbij in deze fase niet helder is of deze investering prioritair zal worden in de opgaven van de stad. Uitgangspunt is een haalbare ambitie die tot stand komt met partners en duidelijkheid biedt over no-regret maatregelen voor een ambitie (stip op de horizon) die verder weg ligt. Het verschil van belangen zal vooral liggen in levendigheid versus leefbaarheid en beleving van het water versus natuurbescherming. Hier zullen afgewogen keuzes moeten worden gemaakt.

Communicatie

Ondernemers van de commerciële ligplaatsen zijn eerder in gesprekken al geïnformeerd over het voornemen om op basis van de verplichte Europese Dienstenrichtlijn te komen tot een stelsel voor schaarse vergunningen.

Voor totstandkoming van de visie zullen zowel extern als intern belanghebbenden betrokken worden. Extern zal worden gesproken met afgevaardigden van bewoners en ondernemers (Hiswa, ANWB, Zwolle Fonds, verhuur van bootjes en jachthavens). Daarnaast zal worden gesproken met het Waterschap, de Provincie, de hengelsportvereniging, de milieuraad en indien nodig met andere gemeenten. Zij zullen van het begin af aan worden betrokken door een Start voor de start overleg om de opgave gedeeld vast te stellen en eigenaarschap te creëren.

Datum 11 maart 2021

Vervolg

Planning

Korte termijn

- APV vaststellen met aanvullende regels op het gebied van snelheid, aanmeren, ligplekken en brugspringen vaststellen door de Raad voor de zomer van 2021
 - Bestemmingsplan voor (commerciële ligplaatsen) vaststellen door de Raad.
(Ontwerpbestemmingsplan ter inzage in het tweede kwartaal van 2021)
 - Ondernemers van commerciële ligplaatsen krijgen aankondiging dat gemeente over zal gaan op een stelsel met schaarse vergunningen. De overgangsperiode zal 2 jaar duren. Doel is om dat vergunningstelsel in te laten gaan in jaar 2023.
- De periode 2021 tot 2023 geldt als overgangstermijn om zowel gemeente als ondernemer voor te bereiden op het nieuwe stelsel.
- Inzet op terugdringing van het aantal verhuurbootjes bij 1 van de commerciële partijen. Inzet op handhaving van de privaatrechtelijke afspraken met de verhuurbedrijven als afspraken niet worden nagekomen.
 - Extra inzet op handhaving op en rond het water met ingang van seizoen 2021.

Lange termijn visie

De verwachting is dat deze visie zal worden afgerond voor het zomerseizoen van 2022.

Overgangsperiode richting schaarse vergunningen commerciële bootverhuur

Op basis van ervaringen van andere gemeenten en jurisprudentie wordt uitgegaan van een overgangsperiode van 2 jaar. Daarmee is de verwachting dat met ingang van zomerseizoen 2023 de kwaliteitseisen voor deze bedrijven afdwingbaar zijn.

Openbaarheid

Openbaar

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorzitter, Peter Snijders

secretaris, Liesbeth Borsboom